

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Constantin Cachița,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Vizdan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-512/24

PIGD Nr. 2-22096106-01-2ra-02052024)

Recurs declarat după 1 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare.

Judecătoria Chișinău, sediul centru, jud. D. Sușchevici
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi

11 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Constantin Cachița

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 04 iulie 2022, Alexei Vizdan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM a prejudiciului material în mărime de 13 700 lei, prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, obligarea Procuraturii Generale al Republicii Moldova, prin intermediul Procuraturii care a condus urmărirea penală, să prezinte scuze oficiale scrise în numele statului pentru tragerea ilegală la răspundere penală.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că în anul 2020 activa în calitate de șef al serviciului investigare infracțiuni economice al secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de poliție Dubăsari. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.646 din 10.07.2018, beneficia de indemnizație pentru închirierea spațiului locativ.

3. Descrie că la 02 octombrie 2020, prin ordonanță procurorului din cadrul Procuraturii Dubăsari, s-a dispus ridicarea de la operatorii de telefonie mobilă a informației cu privire la apelurile telefonice și poziționarea geografică a celulelor în care au fost susținute convorbirile telefonice de pe cartela SIM cu numărul atribuit xxxxx care-i aparținea, pentru perioada 01.10.2019 - până la momentul ridicării.

4. La 15 septembrie 2020, urmare a autosesizării procurorului din cadrul Procuratura raionului Dubăsari, în lipsa unei constatări corespunzătoare a Comisiei de profil privind acordarea indemnizației pentru închirierea spațiului locativ din cadrul Inspectoratului de poliție Dubăsari, în baza art. 30, 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2020138014.

5. Descrie că la 15 octombrie 2020, în contradictoriu cu prevederile art. 63 alin. (1) din Codul de procedură penală, procurorul din cadrul Procuraturii

Dubăsari, îl recunoaște în calitate de bănuț, deși prima acțiune procesuală în privința sa a fost dispusă la 02 octombrie 2020.

6. La 26 octombrie 2020, procurorul din cadrul Procuraturii Dubăsari, prin ordonanță a dispus autorizarea măsurii speciale de investigații urmărirea vizuală, pentru un termen de 30 de zile.

7. Menționează că la 13 2021, de prin ordonanța Procuraturii raionului Dubăsari, a fost recunoscut în calitate de învinuit, deși termenul prevăzut de lege a expirat la 05 ianuarie 2021, conform prevederilor art. 63 alin. (2) din Codul de procedură penală.

8. La 05 februarie 2021, prin ordonanța Procurorului General, s-a dispus retragerea cauzei penale nr. 2020138014 din gestiunea Procuraturii raionului Dubăsari și trimiterea pentru efectuarea urmării penale în continuare către Procuratura municipiului Chișinău.

9. În consecință, la 31 mai 2021, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, a fost scos de sub urmărire penală din motivul lipsei elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal. Ulterior, prin contestarea soluției emise, au fost emise în ordine cronologică ordonanța procurorului ierarhic-superior din 02 iulie 2021, încheierea judecătorului de instrucție (Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana) din 11 octombrie 2021 și Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2021.

10. Potrivit reclamantului, toate actele procesuale invocate au constatat legalitatea soluției finală, reiterând că fapta incriminată lui Alexei Vizdan și în baza căreia a fost pus sub învinuire, nu întrunește elementele infracțiunii, reprezentând în sine niște relații civile dintre două părți, care au fost prescrise în baza unui contract corespunzător neviciat și care și-au produs efectele față de ele.

11. Pe parcursul perioadei de 15 septembrie 2020 – 31 mai 2011, s-a aflat ilegal sub urmărire penală, fără să existe temei pentru instrumentarea cauzei penale și în lipsa cărorva probe asupra vinovăției sale sau cel puțin pretinsa bănuială rezonabilă că ar fi comis infracțiunile incriminate.

12. Consideră că, procurorul din cadrul Procuraturii raionului Dubăsari și-a asumat rolul de bătă în lupta dintre Alexei Vizdan și factorii de decizie a MAI și IGP, care îl persecutau pentru activitatea sa profesională în raport cu deconspirarea unei scheme de livrare prin contrabandă a țigărilor din regiunea transnistreană. Mai mult, în conformitate cu răspunsurile autorității

Avocatul Poporului a fost constatată calitatea de avertizor de integritate a lui Alexei Vizdan.

13. În susținerea faptului cauzării prejudiciului moral, a remarcat că în context de răfuială cu el și în contradictoriu cu calitatea de avertizor de integritate, de către factorii de decizie al MAI și IGP a fost concediat ilegal la data de 31 mai 2021. Suferințele psihice pe care le-a trăit au lăsat o amprentă profundă în psihicul său. A trăit momente în care a simțit sentimentul de neputință, umilință, a avut insomnie și depresie. Urmare a acestor circumstanțe a fost supus tratamentului medical neurologic.

14. De asemenea, a reținut că această presupusă faptă ilegală a sa a fost relatată în mai multe produse mediatice de la postul de televiziune Jurnal TV, drept un fapt cu puterea lucrului decis, în care angajații SPIA implicați în documentarea presupusei escrocherii relatau falsuri. Cu toate că a fost constatată atragerea ilegală la răspundere penală, în societate se distribuiau informații false cu privire la îmbogățirea sa din comiterea escrocheriei.

15. A susținut că, acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală în cumul au influențat negativ asupra stării sale psihofizice. A suportat suferințe psihice și fizice care în cele din urmă s-au materializat în stări depresive, anxietate, insomnie, neliniște și nesiguranță care au durat încă mult timp după scoaterea sa de sub urmărire penală.

16. În final, a concluzionat ca fiind pe deplin justificată, întemeiată și admisibilă cerința cu privire la reperarea prejudiciului moral cauzat astfel, evaluat în bani la suma de 100 000 lei, pe care îl pretinde spre încasare din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

17. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul centru din 19 iunie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Vizdan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală. S-a dispus de a încasa din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexei Vizdan, parțial suma prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei și prejudiciul material, constituit din cheltuielile de asistență juridică suportate la examinarea cauzei penale în sumă de 13 700, iar în total suma de 33 700 lei. S-a obligat Procuratura Generală al Republicii Moldova, prin intermediul Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Principal să

aducă scuze oficiale scrise în numele statului lui Alexei Vizdan care a fost supus neîntemeiat urmării penale în cauza penală nr. 2020138014. În rest, cerințele reclamantului privind repararea prejudiciului moral, au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

18. La 23 iunie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de apel nemotivată, ulterior motivată, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul centru din 19 iunie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

19. La 23 iunie 2023, Alexei Vizdan a depus cerere de apel nemotivată, ulterior motivată, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul centru din 19 iunie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de către Alexei Vizdan, cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul centru din 19 iunie 2023.

21. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticile formulate în cererea de apel și materialul probator, a conchis că soluția primei instanțe privind admiterea în parte a acțiunii este întemeiată, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

22. Instanța de apel a stabilit că, prima instanță just a stabilit că condițiile necesare pentru reținerea răspunderii statului pentru faptele comise de agenții săi sunt întrunite în speță, or, prin acțiunile de urmărire penale desfășurate în privința lui Alexei Vizdan au fost aduse atingere principiului general, conform căruia nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere, precum și au avut un caracter intruziv în sfera drepturilor subiective ale reclamantului, cât și faptul că, sunt întrunite condițiile art. 3 alin. (1) lit. a) și art. 6 lit. b) al Legii nr. 1545.

23. Instanța de apel a conchis că, Alexei Vizdan, în baza prevederilor Codului civil și al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25.02.1998, are dreptul de a solicita repararea prejudiciului pentru atragerea ilegală la răspundere penală. Prejudiciul pretins de către Alexei Vizdan urmează a fi recuperat de către Ministerul Justiției.

24. Instanța de apel a reținut că Alexei Vizdan a solicitat încasarea cu titlu de prejudiciu moral suma de 100 000 de lei. Prin urmare, instanța de apel a constatat că prima instanță cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, creând condiții obiective participanților la proces, justificat a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și corect a determinat mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat lui Alexei Vizdan, ca urmare a atragerii ilegale la răspundere penală, fiind stabilită suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

25. În context, instanța de apel a explicat că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

26. Cu referire la repararea prejudiciului material cauzat în mărime de 13 700 lei, ce reprezintă cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza penală, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a admis integral pretenția, or, art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1545/1998, stabilește că, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală. În acest sens, prima instanță corect a reținut că prin bonurile de plată nr.748780 din 10.01.2021; nr.748786 din 25.01.2021; nr.748787 din 25.01.2021; nr.748792 din luna martie 2021, eliberate de avocata Natalia Moloșag, se confirmă că avocatul a acționat în baza mandatului seria MA nr. 1570629, eliberat corespunzător în conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 004/01/2021 din 10.01.2021 și a reprezentat interesele lui Alexei Vizdan.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 19 aprilie 2024, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Constantin Cachița, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

28. În motivarea recursului, invocă argumente în esență similare celor expuse în cererea de apel. Suplimentar, a evidențiat temeiurile de recurs prevăzute de dispozițiile art. 432 alin. (1) lit. b) și e) Cod de procedură penală.

29. A evidențiat că, Alexei Vizdan, în procesul penal având doar calitatea de bănuț și învinuit, nu a demonstrat prin suport probatoriu și nici nu a motivat despre: încălcarea gravă și abuzivă a drepturilor și libertăților fundamentale sau că consecințele acțiunilor ilicite comise sunt extrem de grave sau chiar iremediabile.

30. În concluzie, a relevat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare nu sunt explicit de clare și înțelese, nu răspund în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate, cuprind mult text lipsit de claritate.

POZIȚIA INTIMATULUI

31. La 17 iunie 2024, Alexei Vizdan a depus referință la recursul declarat, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

32. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

33. Recursul declarat de Ministerul Justiției, va fi examinate prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

34. Articolul 434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

35. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

36. Art. 432 alin. (1) lit. b) și e), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă: b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

37. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 28 noiembrie 2023. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 13 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d. 31 verso, Vol. II). Astfel, recursul declarat la 19 aprilie 2024 (f.d.33-43, Vol. II), este în termen.

39. Din analiza prevederilor legale precitate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele

citare oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

40. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

42. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

43. Din analiza recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova rezultă că s-a invocat ca temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (1) lit. b), e) din Codul de procedură civilă, citate supra.

44. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate și prin urmare recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în instanța de apel în modul garantat de art.6§1 CEDO.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursurilor. Or,

recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel, nu echivalează cu un argument.

47. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

48. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO [Golder c. Regatul Unit](#), 1975, §38; [Stanev c. Bulgariei](#) [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO [Luordo c. Italiei](#), 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO [Levages Prestations Services c. Franței](#), 1996, §45).

49. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO [Botten c. Norvegiei](#), 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO [Helmers c. Suediei](#), 1991, §31, 36).

50. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, este vădit neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil.

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Constantin Cachița, împotriva deciziei din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat